

”

Дегтярьова Н., Руденко Ю., Шовкопляс О., Петренко Л. Професійне визнання та розвиток: досвід конкурсу «Учитель року 2022», секція «Інформатика». *Освіта. Інноватика. Практика*, 2023. Том 11, № 9. С. 27-34. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol11i9-004>

Dehtiarova N., Rudenko Yu., Shovkoplyas O., Petrenko L. Profesiine vyznannia ta rozvytok: dosvid konkursu «Uchytel roku 2022», sektiia «Informatyka» [Professional recognition and development: experience of the "Teacher of the year 2022" competition, "Informatics" section]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*, 2023. Vol. 11, No 9. S. 27-34. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol11i9-004>

УДК 37.091.27:37.011.3-051 «2022.32»](477.52)

DOI: 10.31110/2616-650X-vol11i9-004

Неля ДЕГТЯРЬОВА

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-9590-4915>

degtyarevanv@fizmatsspu.sumy.ua

Юлія РУДЕНКО

Сумський національний аграрний університет, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-3162-1216>

yuliia.rudenko@snau.edu.ua

Оксана ШОВКОПЛЯС

Сумський державний університет, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-4596-2524>

o.shovkoplyas@mss.sumdu.edu.ua

Людмила ПЕТРЕНКО

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-5533-5324>

nachnavch@sspu.sumy.ua

ПРОФЕСІЙНЕ ВИЗНАННЯ ТА РОЗВИТОК: ДОСВІД КОНКУРСУ «УЧИТЕЛЬ РОКУ 2022», СЕКЦІЯ «ІНФОРМАТИКА»

Анотація. Професія вчителя тривалий час поступово втрачала престижність. Проте останнім часом саме вчителі стали об'єктом уваги і з боку держави, і з боку батьків та учнів. Учні іноді мають кращі цифрові навички, ніж вчителі. Тому творчі вчителі, які опановують усе більше цифрових технологій, застосовують цікаві форми та методи навчання, стають цікавими для учнів. Здобуває повагу і учитель, який активно залучає учнів до навчання і виховує в них навички самостійної роботи, сприяє розвитку критичного мислення вихованців, демонструє їм власні компетентності. Сучасні учні не сприймають авторитету лише за віком або професією. Вони визнають авторитетом ту людину, яка є цікавою, визнаною, активною і сучасною.

Поверненню авторитету учительській професії сприяє і держава – підвищення оплати праці вчителя, визначення атестацій як власного вибору вчителя, а не обов'язковим елементом його діяльності, сертифікація педагогічних працівників – все це спонукає і самого вчителя до розвитку, самовдосконалення, іншими словами, до навчання впродовж життя. Таким чином у вчителя з'являється мотивація, а відповідно далі і бажання продемонструвати усі ті методичні рішення, які він застосовує в своїй педагогічній практиці. Розвитку освіти в Україні сприяє і конкурс «Учитель року». Цей захід дозволяє відзначити вчителів, які є прикладом для колег і вихованців.

Метою даної роботи є аналіз досвіду фахового журі та розробка методичних рекомендацій зі складання практичних завдань для другого етапу всеукраїнського конкурсу «Вчитель року» з інформатики.

В роботі розглянуто досвід членів фахової комісії конкурсу «Учитель року - 2022». Члени журі розробляли тестові питання та завдання з програмування, аналогічні олімпіадним завданням, переглядали та оцінювали елементи онлайн-уроків, розробляли практичні завдання, аналогічні олімпіадним завданням з цифрових технологій, обирали теми для відкритих уроків і відбирали реальні завдання, виконані учнями, для подальшого оцінювання учасниками конкурсу. Практичні завдання давали змогу оцінити знання та уміння вчителя працювати з презентаціями, текстом, електронними таблицями та базами даних. В роботі розкриваються проблеми організації конкурсу, здійснений огляд та аналіз розроблених практичних завдань. Наведені приклади дають можливість оцінити завдання практичного характеру. Учитель, готуючи учня до олімпіади, враховує інтереси та прагнення здобувачів, забезпечує реалізацію принципів індивідуалізації та диференціації в навчанні, виявляє обдарованих дітей, розвиває їх здібності, допомагає їм будувати траєкторію індивідуального розвитку. І в тому випадку, коли вчитель сам може спробувати в стресовій ситуації розв'язати аналогічні завдання, його допомога учню стає якіснішою та змістовнішою.

Ключові слова: конкурс «Учитель року»; учитель інформатики; кваліфікація учителя інформатики; олімпіадні завдання; сучасний учитель; розробка конкурсних завдань.

Nelia DEHTIAROVA*Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko, Ukraine*<https://orcid.org/0000-0001-9590-4915>dehtyarevanv@fizmatsspu.sumy.ua**Yulia RUDENKO***Sumy National Agrarian University, Ukraine*<https://orcid.org/0000-0003-3162-1216>yuliia.rudenko@snau.edu.ua**Oksana SHOVKOPLYAS***Sumy State University, Ukraine*<https://orcid.org/0000-0002-4596-2524>o.shovkoplyas@mss.sumdu.edu.ua**Lyudmila PETRENKO***Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko, Ukraine*<https://orcid.org/0000-0001-5533-5324>nachnavch@sspu.sumy.ua

PROFESSIONAL RECOGNITION AND DEVELOPMENT: EXPERIENCE OF THE "TEACHER OF THE YEAR 2022" COMPETITION, "INFORMATICS" SECTION

Abstract. For a significant period of time, the teaching profession has experienced a gradual decline in prestige. However, in recent times, teachers have become the focus of attention from the government, parents, and students. Students often possess better digital skills than their teachers. Therefore, creative educators who are proficient in a growing array of digital technologies and employ engaging teaching methods have become more appealing to students. Respect is earned by teachers who actively involve students in their learning process and cultivate self-reliance, promoting critical thinking among their students and demonstrating their own expertise. Modern students no longer solely respect authority based on age or profession; they recognize authority in interesting, recognized, active, and contemporary individuals.

The restoration of prestige to the teaching profession is also facilitated by the government, including increased teacher salaries, making teacher certification an optional choice rather than a mandatory element of their work, and the certification of educational professionals. All these measures encourage teachers to engage in professional development and lifelong learning, motivating teachers to demonstrate the methodological solutions they apply in their pedagogical practice. The advancement of education in Ukraine is further supported by the "Teacher of the Year" competition. This event allows educators who serve as examples to their colleagues and students to be recognized.

This work aims to analyze professional juries' experience and develop methodological recommendations for creating practical tasks for the second stage of the All-Ukrainian competition "Teacher of the Year" in the field of computer science.

The paper examines the experience of members of the professional commission for the "Teacher of the Year - 2022" competition. Jury members developed test questions and programming tasks similar to Olympiad tasks, reviewed and evaluated online lesson components, designed practical tasks similar to Olympiad assignments in digital technologies, selected topics for open lessons, and shortlisted real student assignments for further evaluation by competition participants. Practical tasks allow assessing the knowledge and skills of a teacher in working with presentations, text, electronic spreadsheets, and databases. The paper addresses the challenges of organizing the competition, offers a review and analysis of developed practical tasks, and provides examples to assess the practical nature of these tasks. When preparing a student for an Olympiad, a teacher considers the interests and aspirations of learners, ensures the implementation of individualization and differentiation principles in teaching, identifies gifted students, develops their talents, and helps them build a path of individual development. Even when a teacher can attempt to solve similar tasks under stress, their assistance to students becomes more qualitative and meaningful.

Keywords: "Teacher of the Year" competition; computer science teacher; computer science teacher qualification; Olympiad tasks; modern teacher; creation.

Постановка проблеми. Для представника будь-якої галузі важливим є його професійне зростання, визнання результатів його діяльності відповідною спільнотою. У кожній сфері людина, яка знаходить і усвідомлює себе фахівцем, намагається підвищити свою кваліфікацію, дізнатися про різні способи, методи та прийоми для збільшення ефективності своєї роботи. У сфері освіти одним із найпрестижніших звань є «Учитель року». Цей титул присвоюється вчителю, який досяг значних успіхів у своїй роботі, є прикладом для колег і вихованців.

Конкурс «Учитель року» проводиться на різних рівнях: районному, обласному, всеукраїнському. Учасниками конкурсу можуть бути вчителі всіх типів навчальних закладів, які мають стаж роботи не менше п'яти років. Для того, щоб стати переможцем конкурсу, вчитель повинен продемонструвати високу професійну майстерність, інноваційні підходи до навчання, творчий потенціал. Він повинен бути готовим до відкритого обговорення своєї роботи з колегами, представниками громадськості та батьками учнів.

Конкурс є важливим стимулом для професійного зростання вчителів. Він дозволяє їм поділитися своїм досвідом з колегами, отримати нові знання та навички, підвищити свою самооцінку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для вчителів України проводиться конкурс «Учитель року» за спрямуваннями один раз на 5 років. Проведення даного конкурсу регламентується низкою документів:

– Указом Президента України від 29 червня 1995 року № 48 «Про всеукраїнський конкурс «Учитель року»;

– Положенням про всеукраїнський конкурс «Учитель року», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.09.1995 року (із змінами);

– Наказом Міністерства освіти і науки України від 31.05.018 № 549 «Про затвердження графіка проведення другого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року» у 2019-2023 роках» (зі змінами).

Далі особливості проведення регламентуються документацією на місцях в обласних центрах відповідними установами як, наприклад, відділом освіти.

Проблемою дослідження став закритий доступ до розробок такого плану. Аналіз олімпіадних завдань, методичні рекомендації до їх розв'язання висвітлені у роботах Баранової О. [1], Горошко Ю. [2], Жуковського С. [6], Кузічева М. [7], Мельника В. [2], Міци О. [2], Павлової Н.С. [8], Постової С. [10], Смирнової О. [1], та ін. Питання удосконалення педагогічної майстерності, підвищення кваліфікації досліджували Дегтярьова Н. [4;9], Денисюк О. [3], Ермошина Т. [5], Петренко С. [4;9], Руденко Ю. [4], Титаренко Н. [3] та ін. Проте публікацій у відкритому доступі щодо різних аспектів проведення конкурсу саме «Учитель року» на момент виконання дослідження знайдено не було.

Метою цієї роботи є аналіз досвіду фахового журі та розробка методичних рекомендацій зі складання практичних завдань для другого етапу всеукраїнського конкурсу «Вчитель року» з інформатики.

Методи дослідження: теоретичний аналіз нормативно-правової бази проведення конкурсу, систематизація та узагальнення олімпіадних завдань для школярів, порівняння різних поглядів на досліджувану проблему, узагальнення даних науково-методичної та спеціальної літератури, експериментальне впровадження авторських завдань.

Виклад основного матеріалу дослідження. Конкурс проводиться у три тури. У першому турі, який проходить на рівні району або міста, беруть участь усі бажаючі вчителі. Переможець виходить у наступний тур змагань. Другий тур представляє собою конкурс, що проводиться в обласному центрі серед усіх переможців першого туру. У третьому турі змагаються переможці обласних етапів і м. Києва. Окремо вчителя-переможця представляє місто Київ, оскільки кількість шкіл в столиці можна порівняти з кількістю шкіл невеликої області. Третій тур складається з двох частин відбіркової та фінальної.

Завдання першого і другого турів конкурсу «Учитель року» часто бувають недостатньо узгодженими. Так, досвід конкурсу в 2017 та 2022 роках в номінації «Інформатика», свідчить про наявність розбіжностей при складанні завдань та розподілі критеріїв їх оцінювання на різних рівнях проведення конкурсу. Випробування, які оцінюють практичні навички та теоретичні знання конкурсантів, повинні бути взаємопов'язані.

Як заохочення за участь у конкурсі надається матеріальна підтримка. Відповідно до Положення про всеукраїнський конкурс «Учитель року» «переможці конкурсу нагороджуються грошовими преміями в розмірі п'яти мінімальних заробітних плат; лауреати – чотирьох (друге місце) і трьох (третє місце) мінімальних заробітних плат відповідно» [11]. Додатково до цього, також варто враховувати визнання заслуг та досвід переможців попередніх років, оскільки це дає можливість їм стати членами журі наступних конкурсів. Це важливо, оскільки особа, яка пройшла всі етапи конкурсу як учасник, може краще розуміти особливості завдань і враховувати специфіку сприйняття учасників, їх стресостійкість та інші аспекти. Слабкою стороною проведення конкурсу є змушування учителів брати в ньому участь.

У зв'язку з обмеженнями, викликаними пандемією, районний і обласний рівень конкурсу «Учитель року – 2022» були об'єднані в перший тур, який провели в обласних центрах у два етапи. Перший етап був проведений у дистанційному форматі, другий – в очно-дистанційному. У листопаді на першому етапі було визначено 5 переможців. Другий етап відбувся на початку лютого, і переможцем став один учасник, який мав представляти область на заключному етапі всеукраїнського конкурсу. Проте цього не відбулось через повномасштабне вторгнення Росії в Україну.

До обов'язків журі входило складання всіх завдань протягом вказаних двох етапів. На першому етапі члени журі розробляли тестові питання та завдання з програмування, аналогічні олімпіадним завданням, переглядали та оцінювали елементи онлайн-уроків. На другому етапі члени журі створювали практичні завдання, аналогічні олімпіадним завданням з цифрових технологій, обирали теми для відкритих уроків і відбирали реальні завдання, виконані учнями, для подальшого оцінювання учасниками конкурсу. Практичні завдання давали змогу оцінити знання та уміння вчителя працювати з презентаціями, текстом, електронними таблицями та базами даних.

Учителі працювали з програмами пакету Microsoft Office. Дане питання було узгоджено на початку проведення конкурсу.

В олімпіадних задачах для учнів часто зустрічається задача зі створення книги, брошури тощо. Для конкурсу «Учитель року» було запропоновано створити за зразком міні-журнал «Фестивалі світу» засобами текстового процесору. Учаснику надавалися заготовки тексту, зображень та інструкція зі зразком оформлення. Типи файлів були такі:

- текст пропонувався формату txt,
- інструкція та зразок (представлено на рис 1.) були надані у форматі pdf,
- зображення розміщувалися у файлах jpeg-формату.

Рис. 1. Зразок для оформлення випуску міні журналу

При виконанні завдання учителі демонстрували уміння працювати з текстом, колонками, зображеннями, буквицею, колонтитулами та іншими об'єктами. Оцінювалися такі результати:

- відповідність зразку оформлення першої сторінки;
- використання відповідних заголовків;
- чергування розташування тексту в документі звичним чином і в колонках;
- наявність і відповідність міжрядкових інтервалів;
- підбір шрифту тексту та його розміру;
- відповідність оформлення буквиці;
- вставка та форматування зображень відповідно до зразка, причому кожен з зображень форматувався по-різному, а саме використовувалися різні ефекти для зображень (тінь, рельєф, об'ємне обертання) та оформлення межі зображення;
- наявність та відповідність оформлення верхнього колонтитулу;
- оформлення номерів сторінок, причому різне оформлення мало застосовуватися для парних та непарних сторінок.

Успішне вирішення завдання олімпіадного рівня в табличному процесорі передбачало використання навичок і знань, пов'язаних з розширеним аналізом даних, створенням складних обчислень та візуалізацією інформації. Одним із важливих аспектів була робота з функціями і формулами Excel для фільтрації, сортування і обчислення даних.

Поряд із цим, учасники мали ефективно використовувати графіки, діаграми, інфографіку та інші інструменти для представлення результатів та аналізу даних. Також важливо було мати розуміння структури таблиць та баз даних, щоб правильно використовувати їх для отримання потрібних висновків.

Додатково, учасники могли потребувати навичок автоматизації завдань за допомогою макросів і VBA (Visual Basic for Applications), що дозволяло створювати спеціалізовані рішення для обробки даних.

На конкурсі для вчителів 2022 року була представлена авторська розробка «Карпати». Для успішного виконання запропонованого завдання конкурсантам потрібно було не лише продемонструвати знання та навички роботи в табличному процесорі, але й здатність застосовувати їх у різних ситуаціях.

Виконання поставленого завдання потребує:

- розуміння основних типів даних Excel: текст, число, формула;
- навичок роботи з такими стандартними функціями, як RANK (статистичні), CHAR (текстові), IF (логічні), SUMPRODUCT (математичні); OFFSET, INDEX, MATCH, VLOOKUP (функції для роботи з посиланнями та масивами) тощо;
- об'єднання даних різного типу;
- налаштування відображення в клітинах;
- застосування умовного форматування, зокрема, з типом правила «Використовувати формулу для визначення клітин форматування»;
- формування гіперпосилання (зв'язування з місцем у документі);
- побудову динамічної діаграми;
- налаштування елементів керування форми;
- вставлення у клітину рисунку, який повинен переміщатись і змінювати розміри разом з клітиною;
- використання зрізів для інтерактивної фільтрації;
- створення випадючого списку.

Постановка задачі.

Найвищі вершини Українських Карпат

11 грудня у світі відзначають Міжнародний день гір. Свято проголошено 20 грудня 2002 року на 57-й сесії Генеральної Асамблеї ООН.

Гори надзвичайно важливі для людства. Вони займають майже 22% поверхні суші. У горах зосереджено від 60 до 80% всіх запасів прісної води на планеті. У горах зосереджено 25% біорізноманіття суші та 28% світових лісів.

Для українців Карпати – це насамперед чисте гірське повітря, стрункі ялини та сосни, кам'янисті, порослі ялівцем вершини.

Серед найвищих вершин Карпат такі: Говерла, Бребенескул, Піп Іван Чорногорський, Петрос, Гутин Томнатик, Ребра, Мунчел, Піп Іван Мармароський, Туркул, Брескул (<https://www.ifforestry.gov.ua/novyny/item/886-найвищі-вершини-українських-карпат>).

1. Лист «Найвищі вершини»

Заповнити вихідну таблицю. Додати два поля, в першому обчислити рейтинг за висотою, у другому сформувати формулу для підписів значень. Якщо вершина «двотисячник», її назва має відображатись червоним кольором на світло-зеленому фоні.

За даними значеннями висот вершин побудувати діаграму, яка динамічно виводить потрібну кількість найвищих вершин Українських Карпат. Кількість задається значенням лічильника. Змінюючи значення лічильника спостерігаємо за змінами графіка.

По осі абсцис – рейтинг вершин за висотою. По осі ординат – висота. Задати мінімальне і максимальне значення висоти на осі ординат – 1850 м і 2100 м. Не відображати вертикальну вісь.

Підписи значень графіка складаються з назви вершини і значення її висоти (значення висоти на наступному рядку з розділенням між тисячами і сотнями). Положення підпису – в центрі.

Використати як заливку для графіка рисунок «Фон для графіка.png».

По натисканню на текст «Інформація про вершину» відбувається перехід на однойменний лист.

2. Лист «Довідник»

На листі «Довідник» зібрана коротка інформація про 10 найвищих вершин Українських Карпат.

Потрібно розмістити фотографії вершин. Вставлені у відповідні клітини рисунки повинні переміщатись і змінювати розміри разом з клітинами. Фотографії вершин містяться у файлах «Говерла.jpeg», «Бребенескул.jpeg», «Піп Іван Чорногорський.jpeg», «Петрос.jpeg», «Гутин Томнатик.jpeg», «Ребра.jpeg», «Мунчел.jpeg», «Піп Іван Мармароський.jpeg», «Піп Іван Мармароський.jpeg», «Туркул.jpeg», «Брескул.jpeg».

Використати зрізи для інтерактивної фільтрації даних за назвою гори та розташуванням.

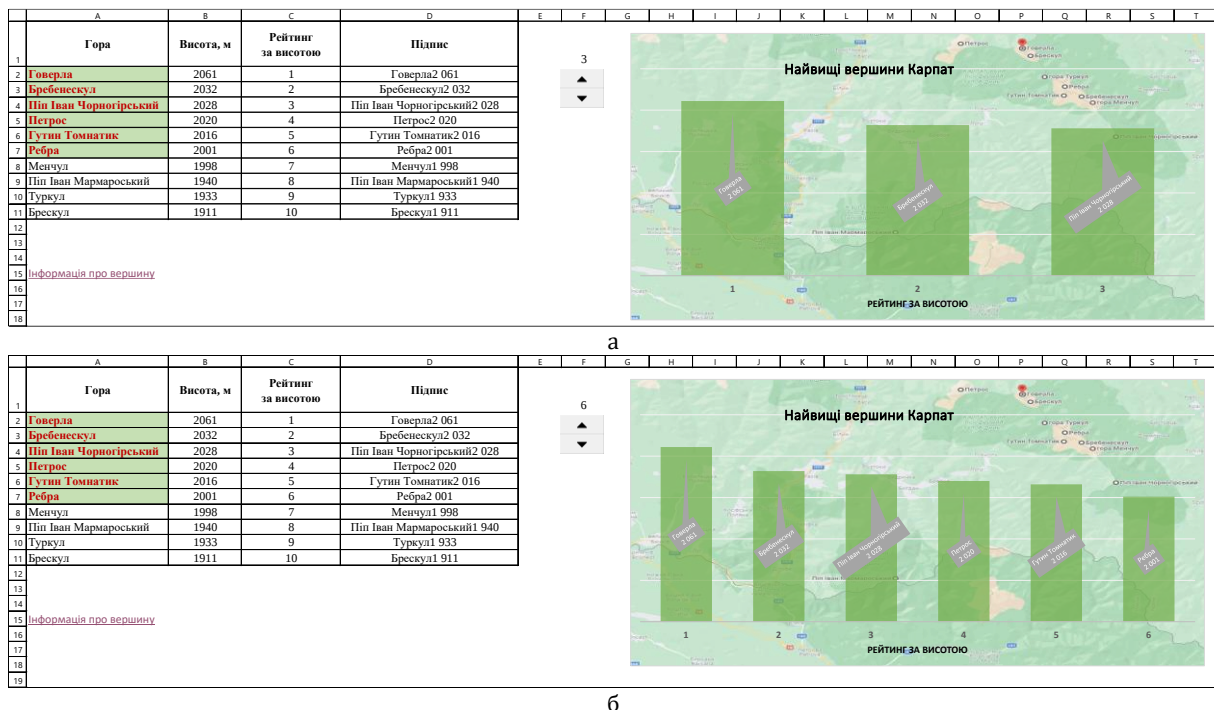

Рис. 2. Результат виконання завдання «Найвищі вершини» з динамічною діаграмою і різним значенням лічильника: 3 (а), 6 (б)

Порядковий номер	Назва гори	Фото	Короткий опис	Розташування
1	Говерла		Говерла – найвища вершина України, яка є одним із національних символів. Говерла у перекладі з угорської мови означає «снігова гора». На вершині гори встановлений кам'яний монумент у формі трикутника. Також окрім монумента на вершині закладено капсули із землею з усіх областей України.	Чорногора
2	Бребенескул		Друга по величині гора України. Розташована посередині хребта, на межі Івано-Франківської та Закарпатської областей, між вершинами Менчул (1998 м) на південному сході та Ребра (2001 м) на північному заході. На заході від вершини розташоване найвищокогірніше озеро України – Бребенескул, з якого витікає річка Бребенескул.	Чорногора
3	Піп Іван Чорногірський		Піп Іван Чорногірський розташовується недалеко від піднесення Бребенескул. Верхівка гори увінчана «тарною» - кам'яною будівлею колишньої обсерваторії. Піп Іван Чорногірський – це доволі знайомий природний об'єкт, який щороку підкорює велика кількість мандрівників та місця, де влаштовують екзотичні церемонії та фотосесії. З цієї вершини розпочинається масштабний гірський масив – Чорногірський хребет, на якому вишикувалися всі українські двотисячники – Говерла, Бребенескул, Ребра, Петрос, Піп Іван та Гутин Томнатик. Дослідники схиляні вважати, що у давнину саме на цьому місці відбувалися купальські гуляння та розводились величезне багаття, яке у народі здобуло назву – Живий Вогонь.	Чорногора
4	Петрос		Петрос іноді називають грозовою вершиною та вважають найнебезпечнішою горою Чорногірського хребта в негоду. Пік розташований одразу ж за Говерлою. Гори розділені глибокою східвиною, яка візуально відділяє Петрос від усього масиву. Ця особливість призводить до того, що гора буває закутана в хмари і її часто вражають блискавки.	Чорногора

Назва гори

- Бребенескул
- Брескул
- Говерла
- Гутин Томнатик
- Менчул
- Петрос
- Піп Іван Мармароський
- Піп Іван Чорногірський
- Ребра
- Туркул

Розташування

- Мармароський масив
- Чорногора

Рис. 3. Фрагмент сформованого листа «Довідник»

3. Лист «Інформація про вершину»

Лист призначений для отримання інформації про конкретну вершину. У клітині В2 створити випадачий список, джерело якого – поле «Назва гори» з листа «Довідник». При виборі потрібної вершини автоматично отримуємо інформацію про неї у сусідніх клітинах. Висота вершини підставляється з листа «Найвищі вершини», а короткий опис, розташування і фото – з листа «Довідник».

По натисканню на заголовок «Висота, м» відбувається перехід на лист «Найвищі вершини». Повернутися назад можна, натиснувши на текст «Інформація про вершину» на першому листі.

Назва вершини	Висота, м	Короткий опис	Розташування	Фото
Говерла	2061	Говерла – найвища вершина України, яка є одним із національних символів. Говерла у перекладі з угорської мови означає «снігова гора». На вершині гори встановлений кам'яний монумент у формі трикутника. Також окрім монумента на вершині закладено капсули із землею з усіх областей України.	Чорногора	

Рис. 4. Отримання інформації на листі «Інформація про вершину»

Два наведених приклади дають можливість оцінити фахові компетентності учителів щодо виконання завдань практичного характеру. Оскільки завдання є різними за складністю, то відповідно до цього розподілялися вагові бали - більш складні завдання отримували більше балів.

Створення завдань для конкурсів вимагає від розробників прискіпливої уваги до формулювання, змісту, передбачення наслідків, можливих неузгоджень. Для цього члени журі вказаного конкурсу визначили такі кроки, які можуть стати рекомендаціями для наступних розробників завдань:

- розподілити завдання за членами журі;
- проаналізувати наявні у відкритому доступі завдання;
- розробити завдання з урахуванням актуальності, зрозумілості, однозначності, відсутності дискримінаційних моментів, диференціації;
- завдання має бути таким, щоб учасник зміг виконати усе завдання або його частину;
- розробити чіткі, вимірювані критерії для оцінювання;
- в критеріях оцінювання передбачити можливість застосування різних інструментів та виконання дій;
- в критеріях оцінювання мають бути враховані усі дії, що потребували часу та зусиль;
- по чергово кожен член журі намагатиметься вирішити завдання та проаналізувати наявні критерії;
- кожен член журі вносить корективи, які узгоджуються під час загального обговорення;
- при наявності завдання, яке викликає тривалі та гострі дискусії, таке завдання потрібно замінити;
- час на виконання визначається відповідно часу, затраченого членами журі, та з врахуванням рекомендацій у відповідних положеннях.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведення олімпіад для учнів є реалізацією особистісного підходу. Учитель, готуючи учня до олімпіади, враховує інтереси та прагнення здобувачів, забезпечує реалізацію принципів індивідуалізації та диференціації в навчанні, виявляє обдарованих дітей, розвиває їх здібності, допомагає їм будувати траєкторію індивідуального розвитку. І в тому випадку, коли вчитель сам може спробувати в стресовій ситуації розв'язати аналогічні завдання, його допомога учню стає якіснішою та змістовнішою. Тому і завдання розроблялися такі, щоб узгоджувалися збалансованість змісту та творчий характер завдань. Виконання тестових завдань та завдань практичного спрямування давало змогу оцінити рівень теоретичної підготовки учителя та його практичні навички, уміння застосовувати функції конкретних програмних засобів.

Як було зазначено вище, кількість наукових розвідок у напрямі саме проведення та забезпечення конкурсів «Учитель року 2022» недостатня, а з певних аспектів і взагалі відсутня. Тому перспективами подальших досліджень можуть бути будь-які аспекти організації, проведення конкурсу, його методичне забезпечення, валідність оцінювання компетентностей учителя тощо. Автори даного дослідження продовжують роботу над вивченням закордонного досвіду проведення аналогічних заходів та аналізом узгодженості проведення різних етапів конкурсу.

Список використаних джерел

1. Баранова О., Смирнова О. Особливості проведення II та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з інформатики та інформаційних технологій. *Педагогічні обрії*. № 4 (118). 2021. С. 29-37.
2. Горошко Ю.В., Міца О.В. Мельник В.І. Методичні підходи до розв'язування олімпіадних задач з інформатики. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019, Том 71, №3 С. 40-52.
3. Денисюк О., Титаренко Н. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників як індикатор реалізації реформи нової української школи. *Освітня аналітика України*. № 3 (14). 2021. С. 88-102.
4. Dehtiarova N., Petrenko S., and Rudenko Yu. Pedagogical design in the context of blended learning for future computer science teachers. *Modern approaches to the development of knowledge management*. Ljubljana. Slovenia. pp. 313-323. URL: <https://www.vspv.si/uploads>.
5. Єрмошина Т. Підвищення кваліфікації вчителів. *Універсум*. № 3 (162). 2021.С.1.
6. Жуковський С. Аналіз, дослідження та розв'язування конкурсних задач під час учнівської олімпіади з інформатики. *Інформаційні технології в освіті*. №5, с. 152-159, 2010. DOI: 10.14308/ite.
7. Кузічев М.М. Олімпіада з інформаційних технологій: пошуки, довід, перспективи. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2004. № 7. С. 29-31.
8. Павлова Н.С. Олімпіада з інформаційних технологій як форма організації навчання з інформатики у загальноосвітніх навчальних закладах. *Нова педагогічна думка*. № 3. 2014. С.54-58. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npd_2014_3_15.pdf
9. Петренко С.І., Дегтярьова Н.В. Формування ікт-компетентності викладачів на курсах підвищення кваліфікації. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. № 186 (2020). С. 150-155 DOI: 10.36550/2415-7988-2020-1-186-150-155.

10. Посто́ва С. Підготовка учнів до участі в олімпіадах з інформатики та інформаційних технологій з використанням інтернет-ресурсів. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. Вип. 8 (II). С. 32-38. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/228637498.pdf>
11. Положення про всеукраїнський конкурс «Учитель року 2022». URL" <http://www.soippo.edu.ua/index.php/45-2010-11-24-15-06-39/4501-uchitel-roku-2022-normativni-dokumenty>

References

1. Baranova O., Smyrnova O. Osoblyvosti provedennia II ta III etapiv Vseukrainskykh uchnivskykh olimpiad z informatyky ta informatsiinykh tekhnolohii. *Pedahohichni obrii*. № 4 (118). 2021. S. 29-37.
2. Horoshko Yu.V., Mitsa O.V. Melnyk V.I. Metodychni pidkhody do rozviazuvannia olimpiadnykh zadach z informatyky. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. 2019, Tom 71, №3 S. 40-52.
3. Denysiuk O., Tytarenko N. Pidvyshchennia kvalifikatsii pedahohichnykh pratsivnykiv yak indykator realizatsii reformy novoi ukrainskoi shkoly. *Osvitnia analityka Ukrainy*. № 3 (14). 2021. S. 88-102.
4. Dehtiarova N., Petrenko S., and Rudenko Yu. Pedagogical design in the context of blended learning for future computer science teachers. *Modern approaches to the development of knowledge management*. Ljubljana. Slovenia. rr. 313-323. URL: <https://www.vspv.si/uploads>.
5. Iermoshyna T. Pidvyshchennia kvalifikatsii vchyteliv. *Universum*. № 3 (162). 2021.S.1.
6. Zhukovskyi S. Analiz, doslidzhennia ta rozviazuvannia konkursnykh zadach pid chas uchnivskoi olimpiady z informatyky. *Informatsiini tekhnolohii v osviti*. №5, s. 152-159, 2010. DOI: 10.14308/ite.
7. Kuzichev M.M. Olimpiada z informatsiinykh tekhnolohii: poshuky, dovid, perspektyvy. *Kompiuter u shkoli ta simi*. 2004. № 7. S. 29-31.
8. Pavlova N.S. Olimpiada z informatsiinykh tekhnolohii yak forma orhanizatsii navchannia z informatyky u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh. *Nova pedahohichna dumka*. № 3. 2014. S.54-58. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npd_2014_3_15.pdf
9. Petrenko S.I., Dehtiarova N.V. Formuvannia ikt-kompetentnosti vykladachiv na kursakh pidvyshchennia kvalifikatsii. *Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky*. № 186 (2020). S. 150-155 DOI: 10.36550/2415-7988-2020-1-186-150-155.
10. Postova S. Pidhotovka uchniv do uchasti v olimpiadakh z informatyky ta informatsiinykh tekhnolohii z vykorystanniam internet-resursiv. *Naukovi zapysky. Serii: Problemy metodyky fizyko-matematychnoi i tekhnolohichnoi osvity*. Vyp. 8 (II). S. 32-38. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/228637498.pdf>
11. Polozhennia pro vseukrainskyi konkurs «Uchytel roku 2022». URL" <http://www.soippo.edu.ua/index.php/45-2010-11-24-15-06-39/4501-uchitel-roku-2022-normativni-dokumenty>